

HÖGSKOLAN
DALARNA

Forskningsetiska anvisningar för examens- och uppsatsarbeten vid Högskolan Dalarna

Beslut: Rektor 2017-03-13

Revidering: 2019-08-12

Dnr: HDa 1.2-2017/11

Gäller fr o m: 2019-08-12

Ersätter: Forskningsetiska anvisningar för examens- och uppsatsarbeten vid Högskolan Dalarna, HDa 1.2-2017/11, 2018-10-08

Relaterade dokument: -

Ansvarig för uppdatering: Ordförande för Forskningsetiska nämnden

Forskningsetiska anvisningar för examens- och uppsatsarbeten vid Högskolan Dalarna

När ett uppsatsarbete, som involverar människor, genomförs är det av största vikt att det sker under etiskt godtagbara former. Vid Högskolan Dalarna finns det därför en Forskningsetisk nämnd (FEN) som ska granska uppsatsarbeten på grundnivå och avancerad nivå, att de genomförs i enlighet med grundläggande forskningsetiska principer och krav.

För dig som student finns ett antal punkter, som du bör tänka på, innan du genomför ditt uppsatsarbete, under det att ditt uppsatsarbete pågår samt efter det att du avslutat uppsatsen. Skriver du din uppsats inom ramen för ett forskningsprojekt, gäller även *Lag om etikprövning av forskning som avser människor och Dataskyddsförordningen (GDPR)*. Lagtext finns tillgänglig via nämndens hemsida.

Innan uppsatsarbetet genomförs

Innan du genomför uppsatsarbetet, är det nödvändigt, att du sätter dig in i de forskningsetiska principer och krav som gäller vid Högskolan Dalarna. Din handledare kan upplysa dig om dessa, men de finns även presenterade i en inspelad föreläsning som du kan ladda ner från FEN:s hemsida.

Om du och/eller din handledare bedömer din undersökning som etiskt problematisk, eller tror att den kan innehålla en etisk problematik, ska en forskningsetisk bedömning göras. Detta innebär att du lämnar in en ansökan till Forskningsetiska nämnden, som granskar studien, och avgör huruvida den får genomföras eller inte, samt vad som krävs för att den ska få genomföras.

Använd blanketten för etisk egengranskning som finns på FEN:s hemsida för att underlätta bedömningen över huruvida du behöver lämna in en etisk ansökan eller inte. Om någon av frågorna 1-8 besvarats "Ja" eller "Tveksamt" ska du diskutera med din handledare huruvida du behöver göra en etisk ansökan eller inte.

Ansökningsblanketter, samt anvisningar för hur du skriver en ansökan hittar du på nämndens hemsida. Tänk på att lämna in din ansökan i god tid, datum för nämndens sammanträden finns publicerade på FEN:s hemsida.

I sin granskning fokuserar nämnden på tre huvudfrågor: Är undersökningen etiskt godtagbar i enlighet med gällande regelverk? Kan den skada som studien eventuellt innebär uppvägas av den nytta (kunskapsvinster) den kan tänkas leda till? Är informationen till de personer som undersöks och det sätt varpå deras samtycke inhämtas adekvat? Behandlas personuppgifter respektive känsliga personuppgifter och sker det i enlighet med gällande regelverk?

Under uppsatsarbetets genomförande

Som en del av uppsatsarbetet kanske du behöver tillfråga människor, om de vill delta i din studie. Detta kan då innebära behandling av personuppgifter som direkt eller indirekt kan kopplas till en levande fysisk person. Dit hör direkta uppgifter som namn, e-postadress och personnummer eller indirekta uppgifter som datorns ip-adress, mobilens platsdata eller kodade personuppgifter. Även en bild eller en ljudinspelning kan vara en personuppgift. Avgörande är att uppgiften, ensam eller i kombination med andra uppgifter, kan knytas till en levande person.

Om det är så kommer man behöva anmäla detta till Högskolans dataskyddsombud (dataskydd@du.se) med hjälp av blanketten ”Anmälan behandling av personuppgifter”. Detta kommer då även innebära att man inom detta uppsatsarbete måste hantera informerat samtycke (se mer information under länken ”Personuppgifter & dataskydd” på FEN:s hemsida).

Det du då måste tänka på är, att deltagare ska ha fullständig information om projektet och vad ett deltagande innebär. Om detta innebär att du måste skriva ett informationsbrev ska detta vara skrivet på ett enkelt och förståeligt språk. Det får inte innehålla några tvingande eller uppfodrande formuleringar om deltagande. Mall för hur ett informationsbrev ska utformas finner du på FEN:s hemsida.

Kom ihåg att allt deltagande i en studie är frivilligt, vilket även måste framgå i informationsbrevet. Om en av dina uppgiftslämnare vill avbryta sitt deltagande under det att undersökningen pågår, får du absolut inte utöva några former av påtryckningar eller på annat sätt försöka påverka hans/hennes beslut.

Ett informationsbrev får inte distribueras ut på ett sätt som kan upplevas vilseledande. Till exempel får ett informationsbrev inte skickas ut i kuvert som antyder annat än att det rör sig om ett studentarbete.

Om du involverar barn under 15 år i ditt uppsatsarbete och vill behandla etiskt känsliga frågor måste din studie genomgå en etisk bedömning. Du måste i dessa fall även begära samtliga vårdnadshavares samtycke och tillstånd samt barnets samtycke. Om din undersökning sker på en skola eller annan organisation behöver du även verksamhetsföreträdarens tillstånd.

Om du i din undersökning kommer behandla känsliga personuppgifter¹ eller personuppgifter om lagöverträdelser² krävs samtycke från deltagarna. Under länken ”Personuppgifter & dataskydd” på FEN:s hemsida kan du läsa mer om behandling av personuppgifter i samband med uppsatsarbete.

Efter det att uppsatsarbetet genomförts och godkänts

Efter det att uppsatsen avslutats och har blivit examinerad bör du informera dina uppgiftslämnare om dina resultat. Du är skyldig att se till att eventuellt empiriskt material (såsom enkäter, ljudupptagningar, videofilmer etc.) förstörs. Om materialet ingår i ett forskningsprojekt gäller ”Högskolan Dalarnas riktlinjer för dokumentation och arkivering av forskningsmaterial” (DUC2008/1279/90).

*

Om det är något som du undrar över och som din handledare inte kan svara på kontaktar du Forskningsetiska nämnden via e-postadress: fen@du.se.

Forskningsetiska nämndens hemsida hittar du på www.du.se/forskningsetik

*

¹ Som rör etnicitet, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i fackförening, hälsa eller sexualliv, genetiska och biometriska uppgifter.

² Som rör brott, domar i brottmål, straffprocessuella tvångsmedel eller administrativa frihetsberövanden.

HÖGSKOLAN
DALARNA

Ethical Guidelines for Research Theses and Essays at Dalarna University

Decision: Vice-Chancellor 2017-03-13

Revised: 2019-08-12

Dnr: HDa 1.2-2017/11

In effect from: 2019-08-12

Replaces: Ethical Guidelines for Research Theses and Essays at Dalarna University, HDa 1.2-2017/11, 2018-10-08

Related documents: -

Responsible for updates: Chairperson of the Research Ethics Committee

Ethical Guidelines for Research Theses and Essays at Dalarna University

When you are conducting research that involves people, it is vitally important that you do so in an ethically sound manner. For this reason, Dalarna University has a Research Ethics Committee (FEN), which has the job of reviewing academic research at both the first cycle (Bachelor's) and second cycle (Master's) levels to ensure that it is conducted according to the principles and demands of fundamental research ethics.

As a student, you need to consider a number of factors before you start your research, while you are conducting your research, and after you have completed your research. If you are writing your paper as a research project, you also need to follow the *Act on Ethical Examination of Research Involving Humans* and the *Data Protection Regulation (GDPR)*. Information on these pieces of legislation is available on the committee's webpage.

Before you start your research

Before you start your research, you need to familiarise yourself with the principles of research ethics and the requirements set by Dalarna University. Your research supervisor can help you with this. There is also a recorded lecture on FEN's webpage that you can download.

If you and/or your supervisor judges your work to be ethically problematic, or if you and/or your supervisor thinks that it may involve an ethics problem, a research ethics assessment needs to be carried out. This involves you having to submit an application to FEN, which will then assess the study and decide if it may be conducted or not, as well as what is required so that it can proceed.

Use the checklist of ethical issues to consider that is available on the FEN webpage to help you decide if you need to submit an ethics application FEN or not. If you answer any of the questions 1-8 with "Yes" or "Unsure", you must discuss with your supervisor whether or not you need to make an ethics application.

Application forms, along with instructions on how to write an application, can be found on the FEN webpage. Be sure to submit your application in good time; the dates for FEN meetings are published on the FEN webpage.

When considering an application, the committee focuses on three primary issues: Is the research scientifically sound? Do the potential benefits (knowledge gain) outweigh any potential damage that may be caused? Are the information issued to study participants and the method used to gain consent adequate? Is personal information and sensitive personal information treated according to current relevant regulations?

While you conduct your research

As part of your research, you may have to approach people and ask if they want to participate in your study. This can involve the need to handle personal information that directly or indirectly can be linked to a living, physical person. For example, it could involve direct information such as names, email addresses, social security numbers, or indirect information such as a computer's IP address, a mobile phone's location data, or coded personal information. A picture or an audio recording can be a piece of personal information. What is decisive is if information, either in isolation or in combination with other information, can be linked to a living person.

If this is the case, it must be reported to the university's Data Protection Officer (data-skydd@du.se) by submitting the form “Anmälan behandling av personuppgifter”. This also means that you will need to handle consent (more information is available on the link “Personal information and data protection” on FEN’s webpage).

What you also need to think about is that participants must be given complete information on the project and what participation involves. If it is necessary to write an information letter, it must be written using language that is clear and easily understood. It must not include any coercive or persuasive language regarding participation. You can find templates for information letters on FEN's webpage.

Remember that all participation in a study is voluntary, and this must be clearly stated in the information letter. If a participant wants to discontinue participation while the study is being conducted, you may not use any form of persuasion or exercise any kind of influence to try to affect his/her decision.

An information letter may not be distributed in a manner that can be experienced as misleading. For example, an information letter may not be sent out in an envelope giving the impression that it is anything but a letter to do with a student research project.

If you are including children aged under 15 years in your study and want to include ethically sensitive questions, your study must be assessed. In these cases, you must also get consent and permission from each child's legal guardian as well as consent from each child. If your research is taking place at a school or other organisation, you will also need permission from the principal/operations manager.

If you are planning on handling sensitive personal information¹ in your research, or personal information on violations of the law², you will need consent from research participants. Click on the link “Personal information and data protection” on FEN’s webpage where you can read more about how to handle personal information while working on your research.

After you have completed your research

Once your research has been examined, you should inform your research participants about the results of your study. You are responsible for ensuring that any empirical material (questionnaires, audio and video recordings, etc.) is destroyed. If the material is part of a research project, please refer to “Dalarna University’s guidelines for documentation and archiving of research material” (DUC2008/1279/90).

*

If there is anything that you are unsure about and that your supervisor is unable to help you with, please contact the FEN committee’s chairperson: fen@du.se.

The link to the FEN webpage is www.du.se/forskningsetik

*

¹ i.e. that concerns ethnicity, political opinions, religious or philosophical persuasions, trade union membership status, health or sex life, genetic and biometric information.

² i.e. that concerns crimes committed, criminal convictions, pre-trial supervision, or administrative detention.